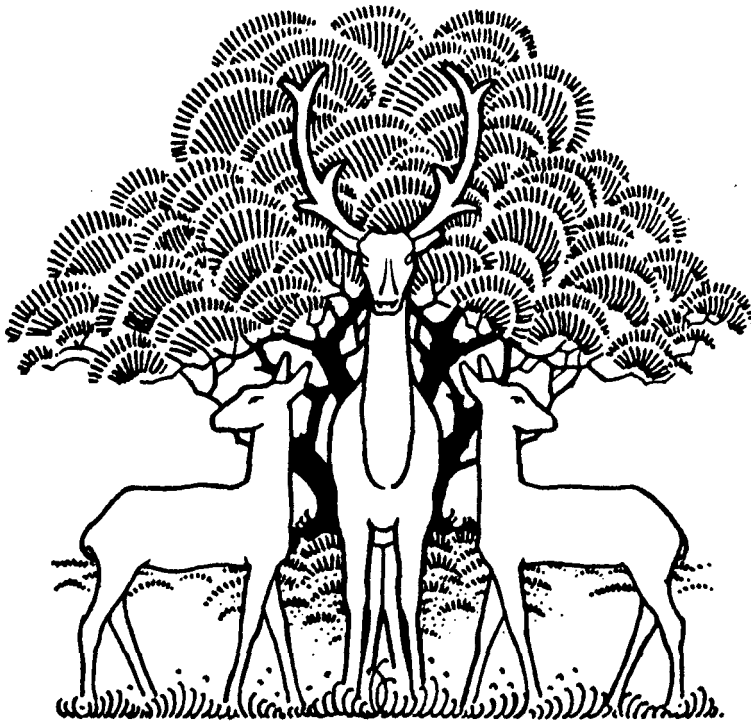

„de Schouw“

Vereniging van
Vrienden
van de
HOGE VELUWE

Vereniging van "VRIENDEN VAN DE HOGE VELUWE"

U i t d e S t a t u t e n :

Art. 2. De vereniging beoogt het aankweken van een hechte band onder hen, die als donateur de Stichting "Het Nationale Park de Hoge Veluwe", gevestigd te Hoenderlo, steunen, de uitbreiding van het aantal dezer donateurs, alsmede het bijstaan van de raad van bestuur van die Stichting in het verwezenlijken van de doeleinden, die hij krachtens de grondregelen van die Stichting heeft na te streven.

Art. 3. 1. De vereniging tracht haar doel te bereiken door in nauwe samenwerking met de raad van bestuur van de Stichting "Het Nationale Park de Hoge Veluwe":

- a.-in brede kring belangstelling te wekken voor "Het Nationale Park de Hoge Veluwe" door het stimuleren van het bezoek aan dit park;
- b. het organiseren van één of meer "Hoge Veluwe-dagen" per jaar;
- c. het vormen van werkgroepen uit en in bijzondere gevallen mede buiten haar leden, ter bestudering van bepaalde onderdelen, mogelijkheden en belangen van "Het Nationale Park de Hoge Veluwe" en zijn donateurs;
- d. het dienen van advies en/of het doen van voorstellen aan de raad van bestuur, voornoemd;

B e s t u u r :

Jhr W.H. de Beaufort, Maarn, Voorzitter.

Mr C.J. Pické, Secretaris, Tutein Noltheniuslaan 2, Apeldoorn. Tel.: K 6760 - 5097. Giro: 539562, Hoenderlo.

Ch.G. Matser, burgemeester van Arnhem.

H.M. Oldenhof, burgemeester van Ede.

Mr A.L. des Tombe, burgemeester van Apeldoorn.

Prof. L.F. de Beaufort, Amersfoort.

Mevr. J.J. Hacke-Oudemans, Putten

Mevr. Ita Kreunen Mees, Hoenderlo.

J.H. Homelink, Doorwerth.

F.J. Tiele, Schaarsbergen.

Mr H.C. Bloemers, Chef afd. beh. v. natuurschoon, dep. O.K.W., Den Haag

Prof. A.M. Hammacher, Dir. Rijksmuseum Kröller-Müller, Otterlo.

Prof. Dr J.F. Kools, Wageningen.

Ir J.H. van Tuil, Dir. Nat. Park de Hoge Veluwe, Hoenderlo.

Redactie "De Schouw"

adres: "Windewaai", Hoenderlo

telefoon K 6768-262

Mevr. J.J. Hacke-Oudemans

Mevr. Ita Kreunen Mees

A.B. Wigman

Leden

Adv. Leden

Elke donateur van het Nationale Park kan lid worden. De minimum contributie bedraagt f 2.50 voor gewone leden; voor echtgenoten van leden f 1.—. Organisaties en verenigingen kunnen, als zodanig, lid worden voor tenminste f 10.— per jaar. "De Schouw" wordt U gratis toegezonden.

L E N T E - S C H O U W

1 9 5 5

DE DERTIENDE HOGE-VELUWE-DAG,
GEWIJD AAN DE VALKERIJ

- Bij het restaurant Rijsenburg te Schaarsbergen was het op Zaterdagmiddag 9 October 1954 een ongekende drukte. Ruim tweehonderd deelnemers, leden en geïntroduceerden van de Vereniging van Vrienden van de Hoge Veluwe verheugden zich op wat komen ging. Op het grasveldje voor Rijsenburg zaten haviken op hun ring, valkeniers liepen rond met slechtvalk of havik op de linker gehandschoende vuist. Zacht, helder herfstweer begunstigde deze dag, waarop de valkeniers van het Nederlandse Valkeniersverbond Adriaan Mollen een demonstratie zouden geven met hun edele roofvogels voor de leden van de Ver. van Vrienden van de Hoge Veluwe. Nadat de voorzitter, Jhr W.H. de Beaufort, allen welkom had geheten en de hoop had uitgesproken, dat de geïntroduceerden dermate onder de indruk zouden komen van wat in ons Nationale Park mogelijk is en welk natuurgenoet men er kan smaken, dat velen zich zouden willen opgeven als lid van de Vereniging van Vrienden en als donateur der stichting het Nationale Park de Hoge Veluwe, werd het woord gegeven aan de heer H. Dijkstra. Met zijn slechtvalk op de vuist en een havik op het rek naast het projectiedoek wist hij de toehoorders te boeien met woord en beeld. Om de valkerij hangt een waas van geheimzinnigheid en romantiek. Deze oude jacht van veer met veer is waarschijnlijk uit het midden-Oosten tot ons gekomen. Waar uitgestrekte steppen en woestijnen zijn, werd met roofvogels gejaagd, gezeten te paard of

zelfs op een dromedaris. Ook in Japan kende men deze jachtvorm, zoals oude prenten ons aantonen. Wij hebben slechts te denken aan Karel de Grote en Jacoba van Beieren om een historisch beeld voor ons te zien. Keizer Maximiliaan I hield als hertog van Oostenrijk voor de valkerij 15 valkeniersmeesters en 60 valkeniers, deze laatsten speciaal voor het africhten. De techniek, de attributen en de soort vogels zijn door de eeuwen heen vrijwel onveranderd gebleven, alleen het doel is gewijzigd. Ging het in oude tijden werkelijk om de buit, thans is het beoefenen een edele sport. De schoonheid van de vlucht der sterke vogels, het africhten der in wezen ontoegankelijke dieren, zo, dat zij bruikbaar, maar toch wild blijven, het aanpassen van de valkenier aan de levensgewoonten van zijn gezelschap op de vuist, het in-stand-houden van stijl en traditie en vooral het samenzijn in de vrije natuur, dit alles wordt als een zeldzaam geluk ondervonden. En terecht!

Om te beginnen moet men een vogel liefst jong krijgen, op het goede moment uit het nest nemen, hetgeen uithorsten heet. Roofvogels maken bij voorkeur hun nest in hoge takloze bomen. Geen veertje mag worden gekreukt. Het vervoer is veilig in een nylonkous. De vogel wordt na de thuiskomst op de vuist gezet en dit wordt volgehouden, soms dag en nacht uren achtereen, tot de vogel iets wil eten. Dat betekent dan, dat er een pril vertrouwen is ontstaan tussen vogel en valkenier. Voeren kan men nl. niet, de roofvogel moet het voer grijpen, met de klauwen vasthouden en dan kleine stukjes afrijten met de sterke snavel. De klauwen zijn scherp, een prooi kan door de kracht der tenen doodgeknepen worden. Daarom wordt het voedsel geboden op een met leer overtrokken hoefvormig voorwerp, de loer. Deze dient tevens als lokaas. De loer wordt gebruikt om de roofvogels na een vlucht terug te lokken.

Is het eerste vertrouwen gewonnen, soms na driehonderd uren ingespannen verkeren met de aankom-

mende gezel, dan kan geleidelijk met de africhting worden begonnen. Waar het op aan komt, is, dat de vogel, na losgelaten te zijn, terugkeert bij zijn baas en toch de natuurlijke geaardheid van roofvogel behoudt: snelle vlucht, scherp oog, prat op de jacht. De afgerichte vogel leeft in twee werelden, de natuurlijke en de vertrouwde aangeleerde.

Een andere wijze van verkrijgen is het vangen van passerende roofvogels op de trek. Hiervoor is een grondige kennis, geduld, spitsvondigheid nodig; bovendien een eenzaam, uitgestrekt terrein met ruim zicht en de hulp van klapekster en duif. De vangst werd nog beoefend op de Brabantse heide (Valkenswaard) en de laatste beroemde valkenier was Adriaan Mollen. Zijn naam blijft voortleven in het huidige valkeniersverbond, dat gastvrijheid geniet op de Hoge Veluwe.

De roofvogels worden niet in kooien opgesloten maar zij worden voorzien van een tuigje, dat hen belet de vlucht te nemen. Zij zitten hiermede op de vuist, op bogen buiten of op rekken binnenshuis. Het tuigje bestaat uit leren riempjes, die aan de benen worden bevestigd (de z.g. schoenen). De riempjes komen samen in een draaibare wartel (DRAAL), die weer bevestigd is aan een lange dunne riem, de langveter. De valken krijgen kapjes op (de huid), voorzien van een kleurig pluimpje. Deze kap, waardoor de vogel in het donker verkeert, houdt hem rustig. In de natuur slapen de vogels, na verzadigd te zijn, lang en veel. De havik is niet gehuifd. Het kapje mag niet knellen, zodat elke huid aan individuele vormen moet worden aangepast. Met de huid kan men de jacht regelen, door deze af te nemen, als er een bepaalde prooi in zicht is, die de valk mag slaan.

De valk ziet enige kilometers ver, slaat zijn prooi echter alleen in het open veld; de havik daarentegen ook in bebost terrein. Grote zorg besteedt de valkenier aan het voedsel van zijn vogels. Het moet altijd rauw zijn, botjes bevatten, waardoor de

snavel gewet kan worden; met zacht voer zou deze abnormaal gaan uitgroeien. Roofvogels houden er van zich te baden, vooral voor zij op jacht gaan. Ook het gewicht is van belang; de valkenier weegt zijn gezel voor de vlucht aanvangt.

Zoals het een zo oud vluchtbedrijf betaamt, worden de attributen uit de hand gemaakt en daardoor bezitten zij een klassieke vorm, een eigen schoonheid: de huif, de schoenen, de valkeniershandschoen met kwast, de aastas. Deze onderdelen lagen uitgesteld naast kostbare boeken en prachtige aquarellen.

Na de boeiende voordracht van de heer Dijkstra maakten de valkeniers en de toeschouwers zich op voor de demonstratie op de Oud-Reemster heide. Op het hoogste punt met wijd uitzicht stelde men zich op en de valkeniers demonstreerden met hun felle vrienden. Losgelaten en aangemoedigd vlogen de haviken van vuist op vuist. Voor de cultuurmensen van de 20e eeuw, die wij zijn, sprak deze perfecte africhting misschien niet zo, als wat later volgde. Te zeer gewend de natuur te bedwingen en onze zin te krijgen, nemen wij maar aan, dat het van zelf gaat. Laat men zich echter niet vergissen. Uit de verre bossen wiekten een paar kraaien, die onraad speurden. De mooie havik op de vuist van de heer Dijkstra Sr verdraaide nauwelijks de kop, hij had het gezien, poogde op te vliegen.

Aangekondigd werd de demonstratie met een nagebootst konijn, dat over de heide gesleept zou worden. Signalen weerklonken, er werd hard gesleept, maar ... de losgelaten havik negeerde volkomen de namaakprooi en verdween in de richting van de kraaien. Bij de honderden toeschouwers werd toen wel het besef levendig, dat de valkerij een sportieve kunst is, een traditie van scherpzin en beheersing. Ook een valk, vreugdevol zich op de spitse vleugels heffend, kwam op roep en loer niet terug.

De voorzitter voorzag verliezen voor de valkeniers, noodde tot vertrek, opdat de rust op de

heide zou terugkeren en de vogels wellicht hun meesters zouden opzoeken. Inderdaad gebeurde dit met de havik na geduldig lokken en roepen na vele uren; de valk bleef mankeren.

Enigszins bezorgd werd de tocht der vrienden van de Hoge Veluwe voortgezet naar de valkenhut aan de Hoenderlose kant van het Park.

Een der chauffeurs van de autobussen, die de demonstratie met aandacht had gevolgd, drukte zijn gevoelens uit: "Als dat nu maar niet het slot is, je vogel kwijt en maar wachten, niks voor mij". Ja, een valk is nu eenmaal geen motor.

Bij de valkenhut, overigens een gezellig en praktisch verblijf voor valkeniers en hun gevederde vrienden, wachtte nog een verrassing. Een zeldzame vogel, de wespendif, werd op de vuist getoond. Via een dame uit Amsterdam was hij bij de valkeniers terecht gekomen. Zelden zal men deze prachtige vogel van dichtbij kunnen zien. Hij lijkt op een buizerd, maar de vleugels zijn smaller, de staart langer en de staartbanden staan wijder uit elkaar. Het vederkleed, bruin, zwak gevlekt, glansde in de late herfstzon. De felle lichte ogen negeerden het publiek. Hij eet bijen- en wespenlarven, eieren, kleine vogels. Een zeldzame broedvogel uit bosachtige streken. De bewuste dame had de vogel, die halfwas uit het nest was gevallen, van kinderen overgenomen.

Toen liep de Hoge-Veluwe-dag ten einde. De voorzitter bedankte in warme bewoordingen de valkeniers voor hun unieke demonstratie.

En de vermiste valk zult ge vragen? De valkeniers bleven in hun hut overnachten, volkomen kalm, in het diepe geloof, dat hun slechtvalk zou wederkeren. De volgende morgen werd op dezelfde plek van de vlucht de loer gedraaid en als een pijl uit de hemel schoot de valk neer, terug in zijn tweede wereld. Zo'n moment kan niet anders dan een gaaf geluk betekenen.

J.J. HACKE-OUDEMANS.

M Y X O M A T O S E

- Eind November j.l. werd in het Z.O. deel van "De Hoge Veluwe" - vlak bij het vliegveld Deelen - een dood konijn aangetroffen, dat duidelijk de verschijnselen van myxomatose vertoonde, t.w. ontstekingen aan de ogen en anale opening. Het cadaver werd dadelijk toegezonden aan de Prov. Gezondheidsdienst voor Dieren te Roosendaal (G.), dat ons vermoeden, met de gevreesde konijnenziekte te doen te hebben, bevestigt.

Nadien zijn nog enkele gevallen geconstateerd. Mogelijk is het virus onder de huidige omstandigheden niet zo virulent. Het is echter niet uitgesloten, dat tegen de a.s. lente de ziekte een explosief karakter zal gaan dragen.

v.T.

D E A L G E M E N E J A A R V E R G A D E R I N G

van de Vereniging van "Vrienden van De Hoge Veluwe" wordt gehouden op

Z a t e r d a g 2 A p r i l

in de aula van het Krölller-Müller-Museum in het Nationale Park om 2½ uur. De aula is voor deze speciale gelegenheid welwillend beschikbaar gesteld door de directeur van het Museum.

AGENDA: Opening - notulen - jaarverslagen secr. en penningm. - verslag kascommissie - verkiezing aftredend bestuurslid Mr Pické (herkiesbaar) - benoeming kascommissie - mededelingen afgelopen jaar - plannen - rondvraag - sluiting.

De leden wordt verzocht deze aankondiging als oproep te beschouwen.

Van het eindpunt van de bus in Schaarsbergen zal om 2 uur een speciale bus naar het Museum lopen en ook weer terug.

DE VEERTIENDE
H O G E - V E L U W E - D A G

zal gehouden worden op ZATERDAG 4 JUNI, te beginnen om 2 uur in het restaurant Rijzenburg.

Er zal een excursie zijn naar een der stuifzanden, waar de heer Dr Ir J. Schelling uit Bennekom een en ander daarover zal vertellen.

Daarna theedrinken bij de Koperen Kop en een eventueel bezoek aan de rhododendrons (als deze dan in bloei zouden zijn).

Een inschrijfbiljet krijgt U nog toegezonden.

Schrijft de datum -4JUNI - alvast op Uw kalender!

H E T H E I D E V R A A G S T U K

- Uit het artikel in de "Herfst-Schouw" 1954 zou de indruk kunnen worden gewekt, dat er in de laatste decennia op "De Hoge Veluwe" aan de regeneratie der heidevelden niets zou zijn gedaan. De betreffende bijdrage is een uittreksel uit het boekje van de Studiekring van de Veluwe, getiteld: Heeft onze heide nog toekomst, met het doel de Vrienden op het verloop van het herstel opmerksaam te maken.

Er wordt prijs op gesteld te vermelden, dat in de dertiger en veertiger jaren wel degelijk is gebrand c.q. gemaaid. De gemaaide heide b.v. werd gebezigd voor het "inpakken" van jonge-dennenaanplantingen in het stuifzandgebied. Gedurende de laatste oorlog werden voorts enorme stukken door de bezetters gemaaid (helaas in een verkeerd seizoen) en het verkregen product gebruikt voor camouflagedoeleinden.

Aan een zodanige maatregel, nl. het maaien, is onder de huidige omstandigheden vanwege de zeer hoge kosten, practisch niet meer te denken en wij zullen derhalve voor het verjongen der heide de weg van het oordeelkundig branden moeten bewandelen.

N I E U W S
UIT DE BESTUURSVERGADERING

- Op 15 December 1954 werd een bestuursvergadering gehouden, waar, behalve de huishoudelijke zaken, ook enige punten werden besproken, die onze leden behoren te weten; o.a. het punt: "introducées". Door de overgrote toevloed van introducées op de laatste H.V.-dag is dit een acuut geworden vraagstuk. Wij zien in hen natuurlijk gaarne toekomstige leden, maar hoewel onze voorzitter daartoe hen aanspoorde, hebben zij zich nog niet allen gemeld. In navolging van soortgelijke verenigingen werd besloten, dat voortaan het verzoek om geïntroduceerd te worden schriftelijk aan het bestuur ter kennis gebracht moet worden, dat dan naar bevind van zaken kan handelen.

- Nu ons ledental groter wordt en de laatste Hoge-Veluwe-dagen (op veler verzoek) 's middags begonnen, is door verschillende leden het bezwaar geuit, dat er, door de beperkte tijd, minder gelegenheid is tot onderling contact, een praatje van de leden met elkaar, wat toch zeker ook een van onze bedoelingen is.

Nu wil het bestuur de proef nemen om voorlopig de voorjaars-Hoge-Veluwe-dag, wanneer het nog lang licht is, 's middags te beginnen; daarentegen de herfstbijeenkomst weer 's morgens om 11 uur, met de gezellige koffietafel tussenin entoch de eventuele excursie of dergelijke in de middag.
Dus: elk wat wils.

++ 't Is lentegroen genoeg
Voor honderduizend oogen.

GEZELLE

VERGANE GLORIE

- In volle glorie heeft de fier-gekroonde koning van het woud met zijn uitdagende bronstroep de herfstnacht vervuld; en heel de winter was de trotse geweidrager zich dit Koningschap bewust. Maar als de zon gaat klimmen, de dag- en nacht-evening, de lente naakt, wordt hem onrustig te moede - tot daar plots zijn kroon ter aarde valt en hij ontwapend de eenzaamheid zoekt en tot klui-zenaar wordt. Vergane glorie.

Maar de zorgende wildschut weet, dat nu goede la-vei en rust zijn edele have helpen kunnen; want de aanstonds weer uitbottende nieuwe koptooi, week en kwetsbaar als die is bij gedwongen vlucht door het bos, kan slechts gedijen bij rust en rijke voe-ding, om, als straks de dag- en nachtevening we-derom naakt, zijn drager te voorschijn te zien tre-den, rijker gekroond dan voorheen.

En ook de hinde, die toekomstig leven in zich draagt, zoekt die rust en vraagt die zorg.

Maar de in Februari-Maart her en der neergevallen geweistangen verlokken de woudloper en maken deze bij zijn drang om méér te vinden tot een gevreesde rustverstoorder en - wat hij mogelijk niet eens be-vroedde - een zich toeëigenen van zijn vondst maakt hem tot wetsovertreder!

Vrienden van de Hoge Veluwe, wacht U hiervoor en waarschuwt wien ge aldus handelen ziet; dan helpt gij ons wild verzorgen.

En mocht ge nochtans een geweistang vinden, brengt die dan naar de opzichter en gij steunt zijn moei-zaam werk de stand omhoog te voeren. Want uit ver-gelijking der hertestangen van opeenvolgende jaren kan hij zien of zijn zorgen bijdroegen tot verede-ling van zijn dieren.

W.H.d.B.

H E T O N D E R W E R P
VAN ONZE KALENDER

- Wanneer de wulp in Maart zijn glissando's boven de wildwei laat vernemen, waar ook de kieviten baltsen en zich de eerste moeflonlammeren vertonen - d.i. dus ongeveer ten tijde, dat de Hoge-Veluwe-vrienden de voorliggende aflevering van "de Schouw" ontvangen -, dan zien we weer uit naar de boomvalken, die tegen midden September naar hun winterkwartier vertrokken. Dit ligt in Oost- en Zuid-Afrika, van Kenia tot de Kaap, maar ook in N.W.-Indië, doch met onfeilbare zekerheid, zonder kompas of radiopeiling vinden de vogels de lange weg terug. Het duurt nog wel tot midden Juli en vaak nog een paar weken langer, eer de broedperiodes en de eerste opvoeding der jongen voltooid is en wij zo'n boomvalkje nog in jeugdklaren en met de resten van het nestpluis in de veren kunnen aanschouwen, zoals F.J. Tiele dat voor onze kalender in beeld bracht. Elk jaar betrekken enkele paren het gebied van het Nationale Park en in de meeste gevallen vinden wij het horst in de vliegmast van de Wildbaan. Deze fraaie valk met zijn leiblauwe mantel, fluweelzwarte koptekening en rossig broekgevederte vormt het type van de ruitertelijke luchtjager, de vervolger der kleine vogels van het vrije open gebied: vooral leeuwëriken, gras- en duinpiepers, zwaluwen, spreeuwen enz., waarvan wij de prooiïresten onder de plukboom vrij gemakkelijk determineren kunnen. De vogel pleegt zijn vangst op enige bepaalde plaatsen "panklaar" te maken, meestal in de nabijheid van het horst en daar vinden wij bovendien de braakballen, d.w.z. kleine ovale proppen, die de onverteerbare overblijfselen van het voedsel bevatten. De oude valkeniers noemden ze "gewel" of "uitwerp" en ze geven ons waardevolle aanwijzingen omtrent het roofvogelmenu. Het blijkt, dat de boomvalk een menigte insecten vangt - vrijwel uitsluitend onder

het vliegen en met de klauwen - bestaande uit libellen, vlinders, sprinkhanen, kevers, gaasvliegen en torren, die na het afknippen van de vleugels en al te harde chitinegedeelten, uit het vuistje worden opgepeuzeld. Daar de vogel gedeels op dergelijk voedsel gespecialiseerd is, verwonderen wij ons niet over de vrij late aankomst uit het zuiden, noch over de late jongen en het vroegtijdig vertrek. Dit hangt tenslotte alles samen met de voornaamste vlieg- en ontwikkelingsperiode van dennenpijlstaart-, mest-, snuit- en zandkevers, doodgravers, kring-, bok- en kniptorren, dennenuil en bladwesp. Uit het voorkomen van sommige dezer dieren kunnen wij concluderen, dat de boomvalk ook in staat is prooien van de begane grond op te nemen - zelfs muizen en mollen -, al blijft hij niettemin in de eerste plaats luchtjager. Zijn fenomenale behendigheid bij wenden en keren, remmen en voortschieten, zijn bewonderenswaardige prise directe en zijn vaardige kloekheid stempelen hem tot onze snelste vogel, wiens gewindheid haast spreekwoordelijk heten mag. Daarom schenkt het steeds een aesthetisch genot zo'n rappe vogel op de spitse sikkelvleugels te zien voortijlen en te zien duiken als een Stuka. Ik prefereer dat boven de straaljagers van het Delense Vliegveld, al winnen die het in snelheid...

A.B.W.

"VRIENDEN" VRAGEN

- De heer K., één van onze vrienden uit A., wil graag weten hoeveel stuks van de verschillende soorten wild er in ons Nationale Park voorkomen. De Directeur van het Park heeft ons de volgende inlichtingen verschaft: herten + 100, reeën: + 50, moeflons + 100, wilde zwijnen + 40. Van andere dieren, zoals konijnen, vossen, wezels en de diverse vogelsoorten is 't aantal natuurlijk moeilijk op te geven.

G I D S 1955
van "De Hoge Veluwe"

- Met het verschijnen van dit jaarboekje werd het vijfde lustrum van de Stichting ingeluid. In 1935 toch werd zij als zodanig in het leven geroepen. Dit keer werd van de gewone vorm afstand gedaan en een drietal bijdragen opgenomen over landschap en dierenwereld.

Een dergelijke indeling wordt ook voor de volgende jaargangen beoogd.

S T R I P
van "De Hoge Veluwe"

- Door de Directie van het Nationale Park werd met medewerking van "Fibo Beeldonderwijs", Utrechtsestraat te Zeist, een strip met 36 afbeeldingen van kunst, cultuur, levende natuur en landschap van "De Hoge Veluwe" samengesteld. Zij is in de eerste plaats voor onderwijs-doeleinden bestemd en zal als zodanig stellig een beschaafd propagandamiddel onder de opgroeiende jeugd vormen. Meer en meer toch wordt het beeldonderwijs in de klas toegepast. Doch ook particulieren, die over een projectie-apparaat beschikken, kunnen in intieme kring aan onze Instelling meer bekendheid geven. Korte doch duidelijke titels vergemakkelijken de voorstelling.

De prijs van deze strip - verkrijgbaar bij bovengenoemd adres - bedraagt f 8.--.

K A L E N D E R S ,
gewijd aan "De Hoge Veluwe"

- Al zijn er reeds een paar maanden van het nieuwe jaar vergleden, toch

willen we in ons bescheiden orgaan melding maken van een huiskamer-kalender, omdat deze geïnspireerd werd op een viertal dieren van het Nationale Park, nl. edelhert, moeflon, haas en wilde eend.

Deze werden in kleur geconterfeit door de artist Westra en komen voor op een kwartaals-kalendarium van de Nationale Levensverzekering Bank "Eerste Rotterdamse".

De onderwerpen zijn min of meer gestyleerd, vandaar wellicht, dat de koppen van het wild te kort zijn, evenals de halzen der eenden; het haas is een konijn. Overigens doen kleur en opvatting enigszins denken aan die typische, ouderwetse platen in het beroemde standaardwerk van Hozevan en Sepp ("Nederlandsche Vogelen"; 1770-1829); er zit wel iets aardigs en aantrekkelijks in.

De achterzijde der bladen bevat nog een korte karakterschets der vier onderwerpen, geschreven door "een vriend van het natuurreservaat "Het Nationale Park de Hoge Veluwe"", zoals ze zonder verdere naamsaanduiding zijn geautoriseerd.

A.H.W.

+++
+

- Een tweede vierbladige aankondiger van dag en datum, die eveneens gericht is op de dierenwereld van het Nationale Park, ontvingen wij van de destillateurs Woldring en Idema N.V. te Groningen (Wigco).

De artist J.A. Schrijnder beeldde in goede kleuren en vormgeving op levensware wijs wild zwijn, edelhert en moeflon af in het er bij passende landschap, waarvan hij de schetsen ter plaatse in de Wildbaan maakte. Zijn werk is vrij van elk "isme" en bekoort door grote natuurlijkheid der onderwerpen en ontourage. Hij staat trouwens met P. v.d. Hem als onze beste wildschilder bekend; deze aantrekkelijke kalender legt voor de zoveelste keer getuigenis af van zijn kunnen en visie.

Een originele aquarel van Schrijnder hangt in de jachtkamer op de Pampel.

A.B.W.

